

FINANCIJSKA ANALIZA IZVANBOLNIČKE POTROŠNJE LIJEKOVA POSLJEDNIH DEVET GODINA U POŽEŠKO-SLAVONSKOJ ŽUPANIJU

Sandro Gašpar¹, Iva Hižar¹, Marjeta Majer²

¹ Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Šalata 3, 10 000 Zagreb, Hrvatska

² Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, Škola narodnog zdravlja Andrija Štampar, Rockefellerova ulica 4, 10 000 Zagreb, Hrvatska
sandro.gaspar.mef@gmail.com

Sažetak

Uvod: Financiranje lijekova u izvanbolničkim uvjetima zauzima važno mjesto u ukupnom financiranju zdravstvene zaštite stanovništva. Uz stalnu tendenciju porasta troškova lijekova u svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj, oni postaju veliki teret za proračune država i zdravstvenih osiguranja. Mnogi su razlozi povećanja potrošnje lijekova, poput starenja stanovništva, porasta broja kroničnih bolesnika, uvođenja novih lijekova, širenja indikacija postojećih lijekova.

Metode: Analizirala kretanja troškova izvanbolničkih lijekova u Požeško-slavonskoj županiji tijekom posljednjih devet godina pomoću podataka iz izvješća o potrošnji lijekova u Republici Hrvatskoj dostupnih na stranici Hrvatske agencije za lijekove i medicinske proizvode (HALMED).

Rezultati: Prema dostupnim podacima o izvanbolničkoj potrošnji lijekova za Požeško-slavonsku županiju od 2009. do 2017. godine lijekovi koji su prema anatomsko-terapijsko-kemijskoj klasifikaciji (ATK) svrstani u lijekove koji djeluju na kardiovaskularni sustav, lijekovi koji djeluju na živčani sustav te lijekovi s učinkom na probavni sustav i mijenu tvari čine preko 60% ukupnih izvanbolničkih troškova za lijekove u navedenom razdoblju za svaku godinu. Relativni udio troškova za izvanbolničke lijekove s učinkom na probavni sustav i mijenu tvari pokazuje tendenciju porasta (s 14% 2009. godine na 19% 2017. godine) kao i relativni udio troškova za lijekove koji djeluju na krv i krvotvorne organe (s 2% 2009. godine na 4% 2017. godine), dok relativni udio troškova za lijekove koji djeluju na kardiovaskularni sustav (s 29% 2009. godine na 24% 2017. godine) te lijekove za liječenje sustavnih infekcija pokazuju tendenciju pada (sa 7% 2010. godine na 4% 2017. godine).

Usporedbom podataka uočava se nagli pad apsolutnog iznosa troškova izvanbolničke potrošnje lijekova u Požeško-slavonskoj županiji na prijelazu 2014. u 2015. godinu. Ukupni iznos troškova izvanbolničke potrošnje lijekova u 2014. godini iznosio je 92.211.673,00 HRK, dok je u 2015. godini on iznosio 42.104.041,00 HRK. U razdoblju od 2009. do 2014. godine medijan troškova izvanbolničke potrošnje lijekova iznosio je 104.331.362,00 HRK, dok je medijan potrošnje za razdoblje od 2015. do 2017. godine iznosio 42.674.757,00 HRK.

Usporedbom kretanja izvanbolničke potrošnje lijekova za isto razdoblje u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, Istarskoj županiji, Međimurskoj županiji te u Gradu Zagrebu utvrdili smo u sve četiri navedene županije porast izvanbolničke potrošnje lijekova u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu.

Zaključak: Analiza podataka pokazala je kako je u Požeško-slavonskoj županiji došlo do naglog pada troškova izvanbolničke potrošnje lijekova u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu. Udio troškova za pojedinu skupinu lijekova prema ATK klasifikaciji nije se značajno promijenio. Kretanje troškova u četiri druge županije u Republici Hrvatskoj bilježi lagani porast troškova. Potrebna su daljnja istraživanja kako bi se utvrdio uzrok navedenog pada troškova izvanbolničke potrošnje lijekova u Požeško-slavonskoj županiji.

Ključne riječi: troškovi lijekova, izvanbolnička zdravstvena zaštita, financijska potrošnja

FINANCIAL ANALYSIS OF OUTPATIENT DRUG EXPENDITURE IN LAST NINE YEARS IN POŽEŠKO-SLAVONSKA COUNTY

Sandro Gašpar¹, Iva Hižar¹, Marjeta Majer²

¹ University of Zagreb, School of Medicine, Zagreb, Republic of Croatia

² University of Zagreb, School of Medicine, Andrija Štampar School of Public Health, Zagreb, Republic of Croatia
sandro.gaspar.mef@gmail.com

Abstract

Introduction: Outpatient drug expenditure takes an important place in overall financing of healthcare for whole population. There is present constant increase in the cost of drugs in the world, as well as in Republic of Croatia,

so the financing becomes a major burden on state budgets and health insurances. There are many reasons in increased drug consumption during last years, such as aging of population, increased number of chronic patients, the introduction of new drugs, and widening of indications of existing drugs.

Methods: We analyzed the trend of drug costs of outpatients in Požega-Slavonia County during last nine years. The data used for this analysis was published at the web site of The Agency for medical products and medical devices of Republic of Croatia (HALMED).

Results: According to the available data on outpatient drug consumption for Požega-Slavonia County in period from 2009 – 2017, drugs which are classified by anatomical therapeutic chemical (ATC) classification into group of drugs for cardiovascular system, nervous system and alimentary tract and metabolism took more than 60% of the total costs for outpatient drugs, respectively. The relative share of costs for drugs classified into group for alimentary tract and metabolism showed an increasing tendency (from 14% in 2009 to 19% in 2017) as well as the relative share of costs for drugs for blood and blood forming organs (from 2% in 2009 to 4% in 2017). On the same time, the relative share for group of drugs for cardiovascular system (from 29% in 2009 to 24% in 2017) and drugs for systemic infections (from 7% in 2009 to 4% in 2017) showed a tendency of decreasing.

Comparison of the data showed a sudden drop in the absolute amount of costs of outpatient drug consumption in Požega-Slavonia County at the transition from 2014 to 2015. The total cost of outpatient drug spending in 2014 was 92.211.673,00 HRK, while in 2015 was 42.104.041,00 HRK. In the period from 2009 to 2014 the median of cost of outpatient drugs was 104.331.362,00 HRK, while median of outpatient drug cost from 2015 to 2017 was 42.674.757,00 HRK. Comparison of outpatient drug consumption trends for the same period in the Dubrovnik-Neretva County, Istra County, Međimurje County and in the City of Zagreb do not show the drop in the total cost of outpatient drugs, they show the increase of costs.

Conclusion: Data analysis showed that in Požega-Slavonia County there was a sharp drop in the costs of outpatient drug consumption in 2015 compared to 2014. The relative share of costs for a particular group of drugs according to ATC classification has not changed scientifically during last nine years. Compared to Požega-Slavonia County other four counties in Republic of Croatia recorded a slight increase in costs for outpatients during last nine years. Further research is needed to determine the possible cause of such a result in the Požega-Slavonia County.

Keywords: drug costs, outpatient care, health expenditure

EMOCIONALNI PROBLEMI I PROBLEMI PONAŠANJA MEĐU ADOLESCENTIMA UPUĆENIH U SLUŽBE ZA ZAŠTITU MENTALNOG ZDRAVLJA DJECE I ADOLESCENATA U HRVATSKOJ

Katarina Skopljak¹, Kristina Stamenković², Aran Tomac³

¹ Ordinacija obiteljske medicine dr. Horvat-Hodžić, Gornja Stubica, Hrvatska

² Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska

³ HSE MW, UH Limerick, CAMHS Ennis, Irska

mandic.katarina3@gmail.com

Sažetak

Uvod: Problemi mentalnog zdravlja su rastući problem u društvu. Uzimajući u obzir da se više od 50% psihijatrijskih bolesti u odrasloj životnoj dobi razvilo i progrediralo već u vrijeme adolescencije, poboljšanje zaštite mentalnog zdravlja među mladima je područje kojem je potrebno dati poseban fokus i značaj, posebice po pitanju prevencije i rane dijagnoze. Obiteljski liječnici su prvi koji imaju mogućnost prepoznati potencijalne probleme mentalnog zdravlja među mladima i uputiti ih službama za zaštitu mentalnog zdravlja ako je potrebno. Ova studija je provedena kako bismo dobili uvid u samoprocjenu mentalnog statusa adolescenata upućenih na liječenje te kako bismo u skladu s rezultatima prilagodili i planirali preventivne mjere u primarnoj praksi. Cilj istraživanja je bio odrediti najistaknutije emocionalne i ponašajne probleme među adolescentima i mjere koje mogu biti poduzete po pitanju prevencije i rane dijagnoze tih problema u primarnoj praksi.

Metode: Napravili smo presječno istraživanje ne-kliničkog i kliničkog (u trenutku prvog kontakta sa službom za mentalno zdravlje) uzorka od 334 adolescenta, muški spol N=147, ženski spol N=187, u dobi od 14 do 18 godina i usporedili podatke na ljestvicama sindroma između dva uzorka i razlike među spolovima u svakoj grupi. Koristili smo Skalu samoprocjene ponašanja mladih (Achenbach & Rescorla, 2001).